

Oplæg om
kvalitetskriterier for
private uddannelser til psykoterapeut

Socialministeriet
Undervisningsministeriet
Sundhedsstyrelsen

Juli 2004

Indhold

1. Indledning	side 3
1.1 Baggrund	side 3
1.2 Formål	side 3
1.3 Afgrænsning og formål med psykoterapi.....	side 4
1.4 Etik	side 4
2. Kvalitetskriterier for private uddannelser til psykoterapeut.....	side 6
2.1 Kvalitetskriterierne.....	side 6
* Formål	
* Optagelseskriterier	
* Uddannelsens struktur og indhold	
* Underviserne	
* Undervisningsformer	
* Eksamen/prøver	
* Eksterne censorer	
* Fysiske faciliteter	
* Intern kvalitetssikring	
* Registrering af de studerende	
* Organisation og ledelse	
* Økonomi	
2.2 Vurdering af kvalitetskriterierne	side 10
2.3 Om oplæggets tilblivelse	side 10
3. Den videre proces	side 11
3.1 Initiativ målrettet kommuner og amtskommuner	side 11
3.2 Initiativ målrettet borgerne.....	side 11
3.3 Initiativ målrettet private uddannelser til psykoterapeut	side 11
Bilag 1. Høringsparter	side 13

1. Indledning

1.1 Baggrund

Der findes i Danmark ikke offentligt anerkendte uddannelser til psykoterapeut, men gennem årene har der udviklet sig en række private psykoterapeutuddannelser, der som udgangspunkt har et forsvarligt fagligt og etisk indhold. Men det sker også, at personer, der ikke har gennemgået en egentlig uddannelse til psykoterapeut, men fx alene nogle weekendkurser, nedsætter sig som psykoterapeut, hvilket kan have nogle meget uheldige konsekvenser for den borger, der går i terapi hos en sådan person.

Et af forslagene i notat om indsats mod spiseforstyrrelser, oktober 2002, udarbejdet af Socialministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet samt Sundhedsstyrelsen var, at der skulle tages kontakt til Undervisningsministeriet med det sigte at overveje, hvordan det i videst muligt omfang kan undgås, at personer uden den fornødne faglige baggrund udøver psykoterapi.

Regeringen er af den opfattelse, at det ikke er hensigtsmæssigt, at folk uden den fornødne faglige baggrund udøver psykoterapi over for psykisk ustabile mennesker. Men der er ikke ønsket om at lave en statslig godkendt uddannelse eller indføre mulighed for en autorisation af de enkelte psykoterapeuter.

Socialministeriet, Undervisningsministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet holdt møde om sagen i begyndelsen af 2003. Efter mødet foreslog ministerierne de respektive ministre, at der skulle udarbejdes et grundlag for en certificering af de private uddannelsers indhold, og ministrene godkendte dette forslag.

Der blev derefter i januar 2004 nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe med repræsentanter fra de tre ministerier. Danmarks Evalueringsinstitut blev tilknyttet gruppen som faglig konsulent. Som 1. fase af arbejdet har arbejdsgruppen udarbejdet en række kvalitetskriterier for indhold og struktur af private uddannelser til psykoterapeut.

Oplægget blev forelagt til godkendelse for socialministeren, undervisningsministeren og indenrigs- og sundhedsministeren i maj 2004. Ministrene godkendte oplægget i juli 2004.

1.2 Formål

Formålet med at udarbejde kvalitetskriterier for private uddannelser til psykoterapeut er primært at synliggøre for borgerne, hvilken kvalitet, der bør være i uddannelserne. Der er en vis sandsynlighed for, at de uddannede psykoterapeuter fra en uddannelse, der opfylder kvalitetskriterierne, udøver deres virke på et fagligt og etisk forsvarligt grundlag.

Også studerende forventes på sigt i overvejende grad at søge optagelse på de uddannelser, der opfylder kvalitetskriterierne. Det kan medføre, at nogle psyko-

terapeutuddannelser ikke kan opretholdes, eller at uddannelserne ændrer indholdet i retning af kvalitetskriterierne. Derved vil standarden blandt psykoterapeuter generelt blive højnet. Endelig forventes det, at mennesker, der søger bistand hos en psykoterapeut, vil konsultere psykoterapeuter, der er uddannet på en uddannelse, der opfylder kvalitetskriterierne.

1.3 Afgrænsning og formål med psykoterapi

Ifølge Dansk Psykolog Forening anvendes psykoterapi ved psykiske og somatiske lidelser og består af et arbejdsmæssigt forhold etableret mellem en eller flere kvalificerede psykoterapeuter og en eller flere klienter. Psykoterapeutisk behandling retter sig mod voksne, unge eller børn, mod enkeltpersoner, par, familier eller grupper. Formålet med psykoterapien er for klienten at opnå øget autonomi og udvidelse af personlige muligheder, symptomlindring og bedre psykisk og social funktion.

Dansk Psykiatrisk Selskab beskriver anvendelsen og formålet med psykoterapi sådan²: Psykoterapi omfatter en række videnskabeligt baserede psykologiske behandlingsmetoder, hyppigst anvendt ved psykiske lidelser, hvor en eller flere ved deres uddannelse kvalificerede personer etablerer et aftalemæssigt forhold til en eller flere patienter med det formål at afhjælpe symptomer, at frigøre sunde udviklingspotentialer, at bedre følelsesmæssig og social funktion, og eventuelt at modificere karaktertræk.

Psykoterapi skal bygge på videnskabelige teorier og ydes ved metoder, der korresponderer med den bagvedliggende teori og den behandlingsmæssige virkelighed. Psykoterapi baseres på teoridannelser om personlighedsudvikling, symptomdannelser, angst, psykisk konflikt, krise, defekt og mening samt om familiedynamik, gruppeprocesser, sociale processer, selvstændighed og fællesskab. Psykoterapi ydes til individer, familier, grupper og par samt har betydning i miljøterapi.

Psykoterapi kan udøves på forskellige niveauer. I den kliniske psykiatri indgår psykoterapi enten alene eller som en integreret del af behandlingen over for hele spektret af psykiske sygdomme.

1.4 Etik

Ethvert behandler-patientforhold rummer en magt/afmagtsrelation. Muligheden for afhængighed i relationen er stor, og risiko for misbrug af denne er altid til stede. Hvad der gælder i et almindeligt behandler-patientforhold kan i visse tilfælde forstærkes i psykoterapeutiske forhold.

Der er derfor en væsentlig etisk begrundelse bag ønsket om, at uddannelserne har en høj professionel standard. Det er såvel en faglig som en etisk nødvendighed, at terapeuten er fortrolig med, hvad en optimal proces er, hvornår den skal bringes til afslutning, og kender de komplikationer og muligheder for mis-

¹ Bygger på den forudsætning, at uddannelserne har råd til at lade sig certificere.

² Den reviderede betænkning om uddannelse i psykoterapi, 2000

brug, der ligger i behandler/patientforholdet. Det påhviler psykoterapeuten at søge supervision hos erfarne kolleger, når sådanne problemstillinger viser sig med en vedholdenhed, som terapeuten ikke selv synes at kunne løse.

--	--	--	--

2. Kvalitetskriterier for private uddannelser til psykoterapeut

2.1 Kvalitetskriterierne

Det er første gang, at det offentlige fastlægger kvalitetskriterier for uddannelserne til psykoterapeut.

Den tværministerielle arbejdsgruppe har formuleret nedenstående kvalitetskriterier for private uddannelser til psykoterapeut. Kriterierne omfatter både en række forudsætninger for forsvarlig drift af en uddannelse og egentlige kvalitetskrav til indholdet af uddannelsen.

Inden for psykoterapien er der stor variation i både teoretiske udgangspunkter og i arbejdsmetoder. Det kan derfor være vanskeligt at sammenligne såvel psykoterapeutisk praksis som psykoterapeutiske læreprocesser. Kriterierne er derfor formuleret så bredt, at de i videst muligt omfang tager hensyn til de forskellige uddannelsers individuelle selvstændighed med hensyn til teori- og metodevalg.

De nedenstående kriterier tager bl.a. udgangspunkt i SU-konceptet udviklet af Danmarks Evalueringsinstitut. Endvidere har arbejdsgruppen hentet inspiration fra Dansk Psykolog Forening, Dansk Psykiatrisk Selskab og i beskrivelser af diverse private psykoterapeutuddannelser.

Formål

- ✓ Uddannelsen skal have formuleret et formål.

Optagelseskriterier

- ✓ Uddannelsen skal have offentligt tilgængelige formulerede optagelseskriterier og en beskrivelse af muligheder for dispensation. Ansøgerne skal have en relevant lang eller mellemlang videregående uddannelse af psykologisk, pædagogisk eller sundhedsfaglig karakter, som fx psykolog, læge, lærer, sygeplejerske, socialrådgiver, ergo- eller fysioterapeut eller pædagog. Andre med uddannelser på tilsvarende niveau kan dog optages efter en konkret vurdering. Herudover skal ansøgeren have efterfølgende praktisk anvendelse af uddannelsen i minimum 3 år eller anden relevant erhvervs erfaring.
- ✓ Ansøgerne skal ligeledes kunne dokumentere, at de har en vis viden om psykologiske og terapeutiske teorier og principper. Dokumentation kan fx ske ved beskrivelse af ansøgernes erhvervsarbejde o.l., ved kursusbeviser for gennemførelse af relevante kurser mv.

Uddannelsens struktur og indhold

- ✓ Det videnskabelige udgangspunkt, dvs. psykoterapeutisk retning, metode- og værdigrundlag for uddannelsen, skal dokumenteres. Endvidere skal uddannelsen have formuleret etiske regler for udøvelse af psykoterapi.

- ✓ Uddannelsen skal have en formaliseret studiebeskrivelse, som skal være offentligt tilgængelig. Studiebeskrivelsen skal indeholde nærmere regler for: 1) mål, indhold og længde af fagene i uddannelsen, herunder specialiseringer, 2) undervisnings-, arbejds-, og prøveformer, 3) afgangsprojektet/afsluttende eksamen, herunder omfang, 4) beskrivelser af hovedområdet, 5) merit, 6) et forløb, som er i overensstemmelse med uddannelsens formål og 7) antal delkurser/moduler. For hvert delkursus/modul skal der være en kursusplan, som beskriver formål, indhold, omfang og pensum samt kursustilrettelæggelse.
- ✓ Uddannelsen skal tilrettelægges, så den har et sammenhængende forløb af minimum 4 års varighed.
- ✓ Som udgangspunkt skal de studerende være færdige med uddannelsen senest 6 år efter starten. Muligheder for dispensation for et længere studieforløb skal være formuleret i studiebeskrivelsen.
- ✓ Uddannelsestiden skal være fastlagt i timetal fordelt på de enkelte år. Uddannelsen skal i alt svare til minimum 800 timer/lektioner.
- ✓ Uddannelsen skal indeholde 1) teori og metode, 2) egenterapi/selvrefleksion, 3) supervision og 4) færdighedstræning i at udøve terapi/praksiserfaring.
- ✓ Undervisningen i teori og metode skal svare til minimum 450 timer.
- ✓ I *undervisningen i teori* skal bl.a. indgå: Pågældende psykotераpeutiske retnings historie og udvikling i samfundsmæssig sammenhæng. Teori om psykoterapibegrebets historiske udvikling. Teori om kommunikation. Teori om udvikling og personlighedsdannelse. Forståelse af teoriens implikationer for begreber som sundhed og sygdom. Teori om pågældende psykotераpis mål, muligheder og begrænsninger. Teori om psykotераpeutiske processer. Relevant teori om relationerne i selve psykotераpien. Teori om den pågældende retnings psykotераpeutiske behandlingsforståelse. Endvidere skal der være undervisning i psykopatologi samt i metodik og empiri fra psykotераpiforskningen og i evidensbaserede psykotераpimetoder mv. I *undervisningen i metoder og praksis* skal bl.a. indgå: Relevante behandlingsmetoder og teknikker inden for den pågældende retning. Anvendelsesområder. Undersøgelsesmetoder. Indikation og kontraindikation. Prognose. Evaluering og rapportering. Etik- og værdibegreber i behandling og i kollegiale forhold.
- ✓ Der skal i uddannelsesforløbet være indlagt minimum 150 timer til egenterapi/selvrefleksion i gruppe, individuelt eller en kombination heraf.
- ✓ Der skal i uddannelsesforløbet være indlagt minimum 200 timer til supervision i gruppe, individuelt eller en kombination heraf.
- ✓ Der skal i uddannelsesforløbet være indlagt færdighedstræning i at udøve terapi. Denne terapitruening skal foregå under vejledning af en erfarne underviser og skal ske i sammenhæng med undervisningen i teori og metode.

Underviserne

- ✓ Undervisere, der underviser i den praktiske del af uddannelsen, skal have en psykoterapeutuddannelse af minimum 4 års varighed og praktisk erfaring af minimum 4-5 års varighed inden for det terapiområde, de underviser i. Hvis underviseren er psykiater eller psykolog, skal han/hun have en relevant specialistuddannelse til psykoterapeut og praktisk erfaring af minimum 4-5 års varighed inden for det terapiområde, der undervises i.
- ✓ Der kan som supplement tilknyttes undervisere med en anden uddannelsesbaggrund til undervisning i emneområder, der er relevante for de studerende. Disse undervisere skal have en relevant lang videregående uddannelse.
- ✓ Uddannelsen skal kunne dokumentere, at underviserne har tilfredsstillende formidlingsmæssig kompetence.
- ✓ Uddannelsen skal dokumentere underviserens ansættelses- og lønforhold.
- ✓ For fastere tilknyttede undervisere skal der være fastsat retningslinier for en løbende faglig udvikling.

Undervisningsformer

- ✓ De anvendte undervisningsformer skal være begrundede og i overensstemmelse med formålet for uddannelsen og beskrevet klart i studiebeskrivelsen.

Eksamen/prøver/evaluering

- ✓ Der skal som minimum være indlagt 4-6 eksaminer/prøver i studieforløbsamt en afsluttende eksamen, som tester i hvilken grad den studerende har nået målet i uddannelsen både teoretisk og praktisk (klinisk). Derudover skal der ske en løbende evaluering af de studerendes udvikling.
- ✓ Der skal udarbejdes en årlig bedømmelse af de studerendes terapeutiske kompetencer. Sigtet er at vejlede og rådgive den studerende om kvaliteter, færdigheder og arbejdspunkter.
- ✓ Antal, former og formål med eksaminerne samt bedømmelsen af de terapeutiske kompetencer skal være beskrevet i studiebeskrivelsen.
- ✓ De anvendte eksamensformer skal være begrundede og i overensstemmelse med formålet for uddannelsen.
- ✓ Minimum 1/3 af uddannelsens eksaminer skal være eksternt bedømte.
- ✓ Der skal være en afsluttende eksamen, der består af en teoretisk og en praktisk (klinisk) del ("laboratorieprøve"), som er eksternt bedømt, dvs. med eksternt censor og efter 13-skalaen.
- ✓ Uddannelsen afsluttes med den endelige eksamen. Uddannelsen skal dokumentere, at de studerende får et bevis e.l. efter den afsluttende eksamen.

Eksterne censorer

- ✓ Der skal være etableret et censorkorps for uddannelsen.

Fysiske faciliteter

- ✓ De fysiske forhold (lokaler mv.) skal være befordrende for undervisning og indlæring og understøtte de undervisningsmæssige målsætninger for uddannelsen. Fx bør videoudstyr, PCere, adgang til databaser o.l. stilles til rådighed for de studerende.

Intern kvalitetssikring

- ✓ Der skal være etableret interne kvalitetssikringsmekanismer.
- ✓ Sikring og opdatering af uddannelsens indhold skal ske ved systematisk kontakt og tilbagemelding fra relevante fagmiljøer.
- ✓ De uafhængige eksterne censorer skal medvirke ved kvalitetssikringen.

Registrering af de studerende

- ✓ Antallet af ansøgere og optagne pr. år og det samlede antal studerende skal angives.
- ✓ Der skal være oversigter over frafaldsprocenten.
- ✓ Der skal være oversigter over den gennemsnitlige studietid.
- ✓ Der skal være oversigter over studerende på dispensation inkl. begrundelse.

Organisation og ledelse

- ✓ Der skal være en ansvarlig leder for uddannelsen.
- ✓ De organisatoriske og ledelsesmæssige forhold, herunder kompetencefordelingen, skal være nedskrevet.
- ✓ Der skal være en administrativ funktion, som kan varetage administrative opgaver, fx indskrivning af nye studerende, kursus/skemaplanlægning, udstedelse af eksamensbeviser mv.
- ✓ Der skal være en studie- og erhvervsvejleder.
- ✓ Der skal udpeges en overordnet uddannelsesansvarlig, der har en psykoterapeutisk uddannelse af minimum 4 års varighed, og som har en længerevarende erfaring som supervisor og som eksaminator/censor. Den uddannelsesansvarlige skal sikre, at eksaminerne er af høj kvalitet.
- ✓ Der skal være nedsat et kursusråd bestående af studerende, undervisere, supervisorer, kursuslederen og den uddannelsesansvarlige. Kursusrådet skal deltage løbende i planlægning og opfølgning af uddannelsen.

Økonomi

- ✓ Uddannelsen skal kunne dokumentere et stabilt økonomisk grundlag for uddannelsen.
- ✓ Uddannelsen skal kunne dokumentere, at indtægterne i forbindelse med uddannelsen (elevbetaling, driftstilskud mv.) står i et hensigtsmæssigt forhold til udgifterne ved driften af uddannelsen.
- ✓ Uddannelsen skal kunne fremlægge årlige regnskaber, der er påtegnet af en revisor.

2.2 Vurdering af kvalitetskriterierne

Arbejdsgruppen er af den opfattelse, at de kvalitetskriterier, der fremgår af oplægget, vil kunne bidrage til at sikre en forsvarlig faglig uddannelse af psykoterapeuter.

Kravene til uddannelsen længde og timetal medfører dog, at visse af de eksisterende - formentlig udmærkede – korterevarende uddannelser ikke har mulighed for at opfylde kriterierne. Endvidere betyder kravet om ”det videnskabelige udgangspunkt for den psykoterapeutiske retning”, at visse nyere retninger inden for psykoterapiens verden formentlig ikke opfylder kriterierne.

Ved udarbejdelsen af oplægget om kvalitetskriterier har fokuspunktet for arbejdsgruppen været udøvende psykoterapeuter – og ikke personer, der fx uddanner sig til psykoterapeut af forskellige personlige årsager. Arbejdsgruppen er derfor af den opfattelse, at vi ikke bør slække på kriterierne for private uddannelser til psykoterapeut.

2.3 Om oplæggets tilblivelse

Arbejdsgruppen har holdt i alt 3 møder. Opgaven var ukendt land for alle medlemmer af arbejdsgruppen, og udkastet til kvalitetskriterier er udformet med udgangspunkt i SU-konceptet udviklet af Danmarks Evalueringsinstitut. Endvidere har arbejdsgruppen fundet inspiration i Dansk Psykolog Forening, Dansk Psykiatrisk Selskab og i diverse beskrivelser af private psykoterapeutuddannelser.

Udkastet blev i februar 2004 sendt til udtalelse hos professor Lars Göran Öst, Stockholm Universitet, og professor Michael Helge Rønnestad, Universitetet i Oslo. Begge professorerne var positive over for oplægget, og deres kvalitetsforbedrende bemærkninger blev i vidt omfang indarbejdet i udkastet.

Det tilrettede udkast blev derefter den 23. marts 2004 sendt til høring hos en bred kreds af psykoterapeutforeninger, uddannelser m.v. samt Dansk Psykologforening og Dansk Psykiatrisk Selskab.

Langt de fleste af høringssvarene er positive med konstruktive forslag til ændringer. Der er en lang række sammenfaldende forslag til ændringer, men der er også visse essentielle steder en ret stor divergens i forslagene.

Ved vurderingen af, hvilke ændringsforslag, der skulle indarbejdes i oplægget til kvalitetskriterier, har arbejdsgruppen taget udgangspunkt i bemærkningerne fra de uvildige udenlandske professorer. Arbejdsgruppen har derefter i videst muligt omfang indarbejdet de sammenfaldende forslag i oplægget.

Liste over høringsparterne er listet i bilag 1.

³ Undervisningsministeriets repræsentant i arbejdsgruppen tager forbehold for dette pga. Undervisningsministeriets manglende faglige indsigt i området.

3. Den videre proces

Med henblik på at gøre kvalitetskriterierne for private uddannelser til psykoterapeut kendte i omverdenen har socialministeren, undervisningsministeren og indenrigs- og sundhedsministeren besluttet, at der sættes initiativer i gang, dels målrettet kommuner og amtskommuner, dels målrettet borgerne og dels målrettet private uddannelser til psykoterapeut.

3.1 Initiativ rettet mod kommuner og amtskommuner

Socialministeren sender et brev til samtlige kommuner og amtskommuner med orientering om baggrunden for arbejdsgruppens arbejde vedlagt dette oplæg om kvalitetskriterier for indhold og struktur af private psykoterapeutuddannelser. Det anføres i brevet, at (amts)kommunerne i forbindelse med overvejelser om brug af psykoterapeuter efter bl.a. den sociale lovgivning nu kan efterspørge psykoterapeuter, der er uddannet fra en uddannelse, der er i overensstemmelse med kvalitetskriterierne.

I brevet orienteres om, at dokumentation for, at uddannelsen er i overensstemmelse med kvalitetskriterierne, sker ved, at uddannelserne beder et anerkendt uafhængigt evalueringsinstitut om at foretage en evaluering. Udgifterne til evalueringen afholdes af uddannelserne.

Formålet er at højne kvaliteten i de tilbud som (amts)kommunerne giver borgerne. Hvis (amts)kommunerne begynder kun at benytte psykoterapeuter fra uddannelser, der lever op til kvalitetskriterierne, kan det forventes, at andre uddannelser justerer indholdet i retning af kvalitetskriterierne. Dermed vil der på sigt komme et generelt kvalitetsløft i uddannelserne.

3.2 Initiativ rettet mod borgerne

Et meget væsentligt formål med at sætte arbejdet i gang med at udarbejde kvalitetskriterier for indhold og struktur for private uddannelser til psykoterapeut var, at borgerne skulle have bedre mulighed for at orientere sig i psykoterapeutverdenen.

Socialministeriet vil derfor udarbejde en oplysningspjece til borgerne med råd om, hvordan de skal forholde sig, hvis de ønsker at få psykoterapihjælp. Pjecen skal også i populær form beskrive, hvilken kvalitetsstandard en uddannelse bør have.

3.3 Initiativ rettet mod private uddannelser til psykoterapeut

De forskellige psykoterapeutforeninger og de øvrige høringsparter får tilsendt oplægget om kvalitetskriterier for private uddannelser til psykoterapeut.

I brevet orienteres om, hvordan uddannelserne skal forholde sig, hvis de ønsker en evaluering af deres uddannelse. Samtidig orienteres om, hvad socialministeren har skrevet til amtskommuner og kommuner.

For at fremme processen med at de private uddannelser lader sig evaluere, vil Socialministeriet øremærke et beløb til brug for delvis finansiering af den første årgang af evalueringer.

Høringsparter

- * SPUD (Sammenslutningen af Psykoterapeutiske Uddannelsesinstitutioner i Danmark)
- * Psykoterapeut Foreningen
- * Bodynamic International (Støtter svaret fra Psykoterapeut Foreningen og SPUD)
- * Dansk Institut for Psykoterapi (Støtter svaret fra Psykoterapeut Foreningen)
- * Gestaltterapeutisk Institut ApS (GI) (Støtter svaret fra Psykoterapeut Foreningen)
- * ID-terapeutisk Institut (Støtter svaret fra Psykoterapeut Foreningen)
- * Psykoterapeutisk Institut (Støtter svaret fra Psykoterapeut Foreningen)
- * Nordisk Gestalt Institut (Støtter svaret fra Psykoterapeutforeningen)
- * Vedfeltinstituttet for integreret psykoterapi og kypernetisk psykologi (Støtter svaret fra Psykoterapeut Foreningen)
- * Praktiserende psykoterapeuter i Danmark
- * Psykoterapeut Skolen
- * Terapeutforeningen TF
- * Bodymind Institute
- * Dansk forening for systemisk terapi og konsultation (STOK)
- * Den sociale Diplomuddannelse i Familieterapi
- * GIS-INTERNATIONAL
- * Gråbrødre Instituttet (efteruddannelse ud fra en psykodynamisk, systemisk og eksistentiel referenceramme)
- * ID-psykoterapeut Claus Nielsen og Suzan Erritzøe
- * Inge Hauch (Leder af Børne- og Familiecentret Spiren)
- * NLP Psykoterapeut Forening
- * Dansk Psykolog Forening
- * Dansk Psykiatrisk Selskab
- * Psykiatrisk overlæge Anne Lindhardt, RH